U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. Z. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2011, č. j. 2010/98091-424 a rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2011, č. j. 2010/90529-424, projednávané Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 41 A 5/2013, o námitce podjatosti soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jany Kubenové,

takto:

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jana Kubenová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 A 5/2013.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou doručenou dne 17. 3. 2011 Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 11. 1. 2011, č. j. 2010/98091 – 424, a ze dne 11. 1. 2011, č. j. 2010/90529 - 4247, kterými byla ve spojení s příslušnými prvostupňovými rozhodnutími žalobci uložena povinnost vrátit podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci.

[2] Podáním ze dne 8. 12. 2014 žalobce vznesl námitku podjatosti dle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vůči ve věci rozhodující soudkyni JUDr. Janě Kubenové, kterou odůvodnil tím, že *„po skončení soudního jednání dne 4. 12. 2014 a ukončení protokolace jednání pronesla samosoudkyně JUDr. Jana Kubenová k osobě pověřené jednat za stranu žalovanou JUDr. D. Š., jestli by v jednací síni nemohla chvíli posečkat, případně zda by na ní nepočkala na chodbě, že by se s ní potřebovala o něčem poradit“.* Proto lze dle žalobce důvodně pochybovat o nepodjatosti jmenované soudkyně.

[3] Vzhledem k tomu, že rozsudek krajského soudu ze dne 4. 12. 2014 byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015 - 44,

aniž bylo o námitce podjatosti v mezidobí rozhodnuto, předložil krajský soud před novým rozhodnutím ve věci samé spis k rozhodnutí o této námitce.

[4] Soudkyně JUDr. Jana Kubenová ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že se necítí podjatá a že nemá žádný vztah k účastníkům řízení, k projednávané věci ani k zástupkyni žalovaného. JUDr. Š. požádala o posečkání před jednací síní, aby zástupkyni žalovaného upozornila na skutečnost, že ve věcech, kde je žalovaným Ministerstvo práce a sociálních věcí, se soudních jednání za žalovaného nikdo neúčastní (vyjma věcí týkajících se zákona o zaměstnanosti). Po této intervenci se situace změnila, neboť zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí se nyní dostavuje k soudnímu jednání i ve věcech dávek dle zákona o hmotné nouzi, zákona o sociálních službách, případně i v dalších věcech.

II.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*.

[6] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. [*ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření*.

[7] Integrální součástí práva na spravedlivý proces, vymezeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

[8] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že *„[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protiřečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají*“ (usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Důvodem

vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. Jak dále uvedl Ústavní soud, *„poměr vyloučené osoby k věci musí mít zcela konkrétní podobu a osobní charakter, aby mohl být dostatečně pádným důvodem, podmiňujícím vznik pochybnosti o schopnosti soudce nestranně přistupovat k věci a k úkonům jí se týkajícím.“* (nález ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 187/10).

[9] V daném případě však nebyla objektivně zjištěna žádná z výše uvedených skutečností ve vztahu ke konkrétnímu účastníku řízení ani jeho zástupci. Podjatost JUDr. Kubenové namítá žalobce pouze s odkazem na to, že po jednání požádala pověřenou zástupkyni žalované strany JUDr. Š. o rozhovor. Uvedený rozhovor se však týkal výlučně organizačně-technických záležitostí (účast zástupce žalovaného u soudních jednání), a to navíc ve věcech, které nijak nesouvisejí s případem žalobce. Ze zjištěných skutečností nelze žádným způsobem dovodit osobní poměr soudkyně JUDr. Kubenové k zástupkyni žalovaného, tím méně poměr takové intenzity, která by mohla vést k pochybnostem o její nepodjatosti ve smyslu výše citované judikatury.

[10] Vzhledem k tomu, že se namítaná soudkyně necítí být podjatá, žalobce neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o její nepodjatosti, a nenasvědčují tomu ani jiné skutečnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 A 5/2013.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu